

A Magyar Irodalmi Szerzői Jogvédő és Jogkezelő egyesület helyzete és működése

(Igazgatói beszámoló a MISZJE tagsága részére)

A MISZJE helyzetének bemutatása

1. Előzmények

A Magyar Irodalmi Szerzői Jogvédő és Jogkezelő Egyesületnél 2011-ben kezdődött meg az adatszolgáltatásra kötelezett könyvtárak felkérése, majd az adatgyűjtés, ez a folyamat azóta is tart. A MISZJE a kölcsönzési adatok feldolgozása, a szerzők beazonosításának elősegítése és a jogdíjak felosztása érdekében adatbázis-fejlesztésbe kezdett. Az adatok feldolgozását eddig nehezítette, hogy a felkért könyvtárak eltérő számítógépes rendszereket alkalmaznak, a szerzők azonosítása sok esetben a rendelkezésre álló adatokból munkaigényes folyamat. A könyvtárakból beérkező adatok feldolgozását adatbáziskezelő-informatikus végezte, a rendelkezésre álló, sokszor hiányos adatok minősége miatt úgynevezett kézi tisztítás, azonosítás is szükséges volt. A könyvtárakból 2011-ben 1.980.000, 2012-ben 1.520.000 adat érkezett be, illetve került feldolgozásra.

A MISZJE taggyűlése 2012. március 30-án fogadta el az azóta többször módosított felosztási szabályzatát, amely meghatározza az adatgyűjtés, a jogosultak felkutatása, a jogdíjak kifizetése és a jogdíjkeret kulturális és szociális célú felhasználásának szabályait. Az azóta felgyülemlett tapasztalatok tükrében világossá vált, hogy a kifizetések hatékonyságának növelése érdekében érdemes újragondolni a felosztási szabályzat egyes pontjait.

A tervek szerint 2012 lett volna az az év, amikor öt év előkészítő munka utána első ízben osztotta fel a MISZJE a nyilvános haszonkölcsönzésért járó jogdíjat. A költségvetés erre a célra 100 millió forintot különített el, ez a keret jelentősen kisebb volt, mint amit az előkészítő fázisban a szakértők szükségesnek láttak. Az első jogdíjkifizetés 2013 áprilisában történt meg.

A MISZJE tagsága az elmúlt évek során az alábbi módon változott:

Új tagok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	1015	Összesen
	12	277	9	7	19	32	48	184	12	600

2. Feladatellátás és új munkaszervezet

2014. július 3-án a MISZJE taggyűlése a szervezetet érintő személyi változásokról döntött. Az új elnökséget Mészáros Sándor vezeti, a munkaszervezetet Kollár Árpád igazgató irányítja.

Az új vezetés elsődleges feladatának tekinti:

- a jogosultak felkutatásának és a jogdíjak kifizetésének hatékonyabbá tételét, felgyorsítását,
- a jogosultak számára csak a feltétlenül szükséges terhet jelentő adminisztráció bevezetését és alkalmazását a kifizetések hatékonyságának érdekében, az ügymenet jogszabályi keretek között való rugalmassá tételét,
- a működési kiadások racionalizálását és hatékony felhasználását,
- a jogosultak és a tagság tájékoztatásának javítását, a jogosultak jogvédelmének ellátását,
- a szakmai szervezetekkel, a szerzőkkel és a könyvtárakkal való kapcsolat erősítését, a MISZJE ismertségének növelését.

Ennek érdekében alakult ki egy éves finomítás után a jelenlegi munkaszervezet, amelyben az igazgató mellett teljes vagy részmunkaidőben, munkaviszonyban foglalkoztatottak (irodavezető, ügyintéző, adminisztrátor, pénzügyes, jogtanácsos), valamint megbízási / vállalkozási jogviszonyban foglalkoztatottak (informatikus, adatbázis-kezelő) vesznek részt a közös jogkezelési tevékenységben.

A működést eddig a gyakorlatban nem szabályozta belső szakmai protokoll, az adatok beérkezésétől a kifizetésekig nem volt minden esetben gördülékeny a folyamat és átlátható az elvárt adminisztráció. Az új munkastruktúra célja, hogy hatékonyan és átláthatóan működjön az iroda, ennek érdekében készült a munkát megalapozó szakmai- és az iroda működését szabályozó protokoll. Ez alapján került meghatározásra az irodai struktúra és a belső feladatmegosztás is. A korábbi működés során számos hiányosság mutatkozott, többszörös adminisztráció nehezítette a munkát. A belső adminisztráció nem volt kellően megbízható, az iroda új munkatársainak több évi adminisztrációt kellett visszamenőleg tisztázniuk, amely rengeteg munkaidőt emésztett fel. A tagok, szerzők, jogosultak és a kifizetések precíz, visszamenőleg is tisztázott nyilvántartása a hatékony munka elengedhetetlen feltétele. A belső pénzügyi nyilvántartás eddig gyakorlatilag teljesen hiányzott, ami nagyban megnehezítette a vezetői döntések meghozatalát. Ezért a

feladatainkhoz illeszkedő belső pénzügyi nyilvántartást alakítottunk ki. A pénzügyi nyilvántartást visszamenőleg is el kell végezni, ami nem kis munkaterhet ró jelenleg is az irodára.

A jogosultakkal kapcsolatos nyilvántartás eddig excelben történt, ami sérülékeny, számos hibalehetőséget hordoz magában, ezért a MISZJE megbízást adott a feladatellátásra szabott adatbázis-kezelő szoftver kifejlesztésére, mely nagyban meg fogja gyorsítani a munkát. A MISZJE honlapja gyakorlatilag úgyszintén működésképtelen volt, ezért új honlap kifejlesztésére adtunk megbízás. Az új, praktikus honlap a jogosultak felkutatásában is a segítségünkre lesz. Az iroda létszámának bővülésével egy időben fejleszteni kellett az informatikai eszközöket is. A jogkezelő ezzel együtt nagyobb irodába költözött, mely a folyamatosan növekvő létszám miatt ismét nem teljesen elégséges.

Az adatbázis-építés, a jogosultak felkutatása és azonosítása, a jogdíjak folyósítása, a működési protokollok felállítása az első években nagy adminisztrációs és munkaterhet ró a szervezetre. A MISZJE jogdíjfizetési gyakorlata egyedülálló, az objektív kölcsönzési adatok alapján a jogdíjkezelőnek kell felkutatnia a jogosultakat, amely komoly munkaidőt és humán erőforrást igénylő folyamat. Az új vezetés a feladatellátás volumenéhez igazította a munkaszervezet és a működési költségek felhasználását is.

A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a kisösszegű jogdíjak tárolása nem hatékony. Hatalmas adminisztrációs terhet jelent. Az érvényben lévő felosztási szabályzatnak megfelelően jelenleg is aránytalanul nagy összeget tárol a MISZJE, mely olyan, aktuálisan nem folyósítható kisösszegű jogdíjkból áll össze, melyek a jövőben göngyöltve sem válnak majd kifizethetővé. A kisösszegű tárolások megszüntetésének lehetőségéről folytak tárgyalások a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalával, ennek eredményeképpen ajánljuk a tagságnak a felosztási szabályzat ésszerű, a jogosultak érdekében történő módosításait. Ezek lehetővé teszik, hogy ne kellejen évente több tíz millió forintot a folyósítás reménye nélkül tárolni, hanem azokat adott évben ki lehessen osztani a jogosultak között. Azonban a 10.000 forint alatti összegeket nem vesztik el a jogosultak, továbbra is nyilvántartjuk és kifizetjük őket a tartalékalap terhére abban az esetben, ha göngyöltve elérik a kifizetési határt.

Az adminisztrációs terhek csökkentése, a belső munkastruktúra racionalizálása, az adminisztrációs anomáliák kiküszöbölése, az alkalmazotti létszám növelése után a jogosultak felkutatásának és

kifizetésének hatékonysága megnőtt az utóbbi hónapokban. Az új honlap és az új adatbázis-kezelő szoftver üzembe helyezésével a felkutatásokra fordítható idő jelentősen növekedni fog. A kifizetett jogdíjak aránya jelentősen emelkedni fog abban az esetben, ha a tagság elfogadja a beterjesztett felosztási szabályzatot, valamint kezdetét veszi a 2013. évi kölcsönzési adatok alapján felosztandó jogdíjak folyósítása. Terveink szerint a felkutatásokat az új honlap üzembe helyezése után online és offline sajtó kampánnyal is segíteni fogjuk.

A MISZJE, ahogy eddig is, a jövőben is jogsegélyt kíván nyújtani tagjai számára, Budapesti irodánkban vagy levélben továbbra is lehetőség van személyesen jogsegélyhez folyamodni.

3. Finanszírozás

A MISZJE 2012-ben költségvetési támogatásként közvetlenül a NEFMI-től kapta meg a költségvetési törvényben meghatározott keretösszeget, összesen 100.000.000 Ft-ot. Ebből 20.000.000 Ft fordítható működési kiadásokra, 80.000.000 Ft a jogdíjak kifizetésére használható fel. A költségvetési támogatás felhasználására vonatkozó államháztartási jogszabályok alapján a 2012-ben biztosított forrást 2013. június 30-ig kell felhasználni, mely határidőt meghosszabbították 2015. június 30-ig.

A 2012. évi költségvetési támogatás a MISZJE felosztási szabályzatában meghatározott módon a 2011. évi kölcsönzési adatok alapján felosztott jogdíjak kifizetésére szolgál.

A szerzők azonosítása, felkutatása és a szerződéskötés áll tevékenységünk középpontjában. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a felkutatás és a szerződéskötések is időigényes feladat. Mivel előzetesen nem állt semmiféle szerzői adatbázis a rendelkezésünkre, komoly kihívást, nyomozómunkát igényel a jogosultakkal való kapcsolatfelvétel. Az utóbbi időszakban, ahogy a felderítési adatok is mutatják, komoly előrelépés történt a jogosultak felderítése terén, mely a következő évek kifizetési arányaira is kedvező hatással lesz.

A 2011. évi kölcsönzések alapján felosztott jogdíjak folyósítása a rendelkezésre álló idő alatt megtörtént azon jogosultak esetében, akiknek a felosztási szabályzat alapján a jogdíja elérte a kifizethető minimumot, illetve megkeresésünkre visszaküldték a szerződést. A közös jogkezelő a még fel nem használt összeget (a ki nem fizethető és a ki nem fizetett, függőszámlán lévő

jogdíjakkal és az azokhoz tartozó kezelési költségeit) a szerződés határidejének lejárta valamint az ezt követő elszámolás után is meg kívánja őrizni a jogosultak számára.

A MISZJE vezetőinek az EMMI-vel történt hosszas egyeztetés után a jogkezelő speciális helyzetére való tekintettel sikerült elérniük, hogy a költségvetési támogatás felhasználására vonatkozó államháztartási jogszabályok figyelembe vételével, de elsődlegesen a mindenkor érvényes felosztási szabályzatban foglaltak szerint használhassa fel a szóban forgó összeget. A MISZJE 2015. június 30-ig elszámol az EMMI felé a 20. 000. 000. működési költséggel, valamint a 2011. évi kölcsönzések alapján felosztott és folyósított jogdíjakkal, valamint azok kezelési költségeivel. A támogatásból fennmaradó összeget pedig az elszámolás elfogadása után a következő évi (előreláthatólag a 2014. évi kölcsönzési adatok alapján felosztásra kerülő) jogdíjalapba csoportosítja át, így a jogosultak számára nem fog elveszni ez az összeg.

Az 2013. évi és a 2014. évi költségvetési támogatás alapján 90.000.000 forintot folyósított az Országos Széchényi Könyvtár a MISZJE részére. A szerződések felhasználási határidőt nem határoznak meg, a jogdíjfizetés folyamatossága biztosított.

A 2015. évi költségvetési támogatás esetében a MISZJE jogdíjkerete és működési forrása sajnálatos módon 79. 200. 000 Ft-ra csökkent. Ezért a MISZJE vezetése levélben fordult Balog Zoltánhoz, az EMMI miniszteréhez, melyben felhívták a miniszter figyelmét arra, hogy Magyarország Európai Unió kötelezettsége a megfelelő mértékű jogdíjak folyósítása. Ezt követően Dr. Hoppál Péter, az EMMI államtitkára egyéni képviselői módosító javaslatot nyújtott be az országgyűlés elé, mely visszaállította volna a MISZJE 90. 000. 000. Ft-os támogatását. Ezt az indítványt sajnálatos módon az országgyűlés nem támogatta, azonban reményeink szerint ennek ellenére a javuló kifizetési adatoknak köszönhetően a következő évben ismét helyreáll a MISZJE finanszírozásának egyensúlya.

4. Adatszolgáltatás

A könyvtárakból beérkezett adatok felhasználhatóságának javítása érdekében a MISZJE az Országos Széchényi Könyvtárral, illetve a Monguz Kft.-vel együttműködve a vonatkozó törvényi keretek betartásával új stratégiát dolgozott ki, mely a szerzők azonosítására és felkutatására, ezzel együtt a jogdíjak kifizetésének hatékonyságára is eredménnyel lesz. Tekintettel arra, hogy a 2013.

évi adatok mennyisége nem elégséges, minősége pedig nem megfelelő, illetve az új stratégiával sokkal jobban használható adatokat tudunk kinyerni, indokoltnak tartjuk, hogy a könyvtárak ne csak a 2015. évre vonatkozóan, hanem 2013. és 2014. évre vonatkozóan is szolgáltatassanak adatokat.

A MISZJE által 2013., 2014. 2015. évi adatszolgáltatásra felkért könyvtárak listája:

	Felkért könyvtárak	Besorolásuk
1.	Fővárosi Szabó Ervin	FŐVÁROSI
2.	Debreceni	EGYETEMI
3.	Pécsi	EGYETEMI
4.	Szarvas	EGYETMI
5.	Eger	MEGYEI
6.	Győr	MEGYEI
7.	Kaposvár	MEGYEI
8.	Szegedi	MEGYEI
9.	Szolnok	MEGYEI
10.	Gyula	VÁROSI
11.	Hódmezővásárhely	VÁROSI
12.	Kiskunhalas	VÁROSI
13.	Ózd	VÁROSI
14.	Pásztó	VÁROSI
15.	Siófok	VÁROSI
16.	Sopron	VÁROSI
17.	Zirc	VÁROSI
18.	Bagamér	KÖZSÉGI
19.	Böhönye	KÖZSÉGI
20.	Nyírcsászár	KÖZSÉGI

5. A jogdíjak folyósítása

A MISZJE eddigi működése során 946 esetben folyósított jogdíjat. A hatályos jogdíjszabályzat alapján a legalacsonyabb kifizethető jogdíj bruttó 10.000 Ft, a legmagasabb bruttó 150.000 Ft. Az alacsony kölcsönzésszámú művek szerzőit megillető, alacsony összegű jogdíjak jogosultjaival (és az ő számuk a legnagyobb) az adatbekérés és a szerződéskötés munka- és időigényesebb, mivel a közterhek levonását követően fennmaradó összeg, „néhány ezer forint” sok esetben nem kellően motiváló, így a megkeresésre nem válaszolnak, a kiküldött dokumentumokat nem küldik vissza. A

10 000 forint alatti jogdíjak tárolását nem tartjuk indokoltnak, hiszen így évekig tárol a MISZJE olyan összeget, mely végül kumulálódva sem kerül kifizetésre. A jogdíjfolyósítás hatékonyságát nagyban növelné, ha ezek az összegek az aktuális év jogosultjai között arányosan felosztásra kerülnének. Többek között ezen problémák megoldására tesz javaslatot az elnökség a taggyűlésnek a felosztási szabályzat 2015. tervezett módosításakor. A módosítási javaslatokat a minisztériummal és a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalával előzetesen egyeztetjük.

Az Szjt. 89. § (8)-(11) bekezdésével összhangban a MISZJE 2013-tól kezdődően a felosztási szabályzata alapján a felosztható jogdíjak összegének 10%-át kulturális és szociális célokra fordítja. A kulturális célú felhasználás érdekében a felosztható jogdíj 7%-át (10%-ának 70%-át) a Nemzeti Kulturális Alapnak kell átadni. A kulturális járulék fizetésével kapcsolatos jogértelmezés miatt tárgyalásokat folytattunk a Nemzeti Kulturális Alappal. Az NKA felé 2013-ban 7.000.000 forintos fizetés történt. Az eltérő jogértelmezésből fakadó túlfizetés miatt a további tárgyévi befizetések összegének megállapítása és a szerződéskötés folyamatban van.

6. Részvétel az ELDORADO Programban

A MISZJE tagsága, és az általunk már felkutatott - nem tag - jogosultak révén jelentős szerzői adatbázissal rendelkező jogkezelő szervezetként készséggel működünk együtt az Országos Széchényi Könyvtárral az ELDORADO projekt keretében megvalósuló sajátos online felhasználási mód bevezetésében. Az együttműködés jelenlegi szakaszában a MISZJE az adatbázisa adatainak megosztásával tudja segíteni az OSZK munkáját.

Célként fogalmazódott meg, hogy a MISZJE legyen az a szervezet, amely a digitalizált tartalmak online „kölcsonzéséhez” kapcsolódóan a jogdíjak kifizetését végezné ügynökségként vállalkozási tevékenysége keretében, illetve részben közös jogkezelőként. Az ELDORADO beindításába való bekapcsolódás a MISZJE részéről erőforrás igényes (a jogosultak felkutatása, a szerződések előkészítése, később a jogdíjak számfejtése és kifizetése), ugyanakkor tényleges bevétel a tevékenységből nem becsülhető, de várhatóan csak több év múlva tervezhető. Jelenleg minden többletfeladat az alaptevékenységtől vonna el munkaerőt, eszközt és időt, amely nem megengedett, hiszen a jogdíjkeretből csak a közös jogkezeléssel kapcsolatos működési költségek finanszírozhatók.

A MISZJE vezetése ezért azt tartja célszerűnek, ha a jogkezelő segíti az OSZK munkáját. Ügynökségként jogosultjai és tagjai felé felkínálja a lehetőséget, hogy közreműködésével azok hozzájárulhassanak dokumentumaik online kölcsönzéséhez. Nagyobb volumenű részvételt, tömeges szerződéskötést viszont akkor tud biztosítani a MISZJE, ha ehhez a feladathoz mért támogatásban részesül.

7. Az SZTNH rendes felügyeleti eljárása

A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala által lefolytatott 2014. évi felügyeleti eljárás keretében vizsgálták az előző évek jogdíjkifizetéseit és működési kiadásait, valamint a szerzői jogi törvényben előírt egyéb kötelezettségek teljesítését. A határozat megállapításaival kapcsolatban a MISZJE írásban tett észrevételt, továbbá személyes egyeztetést folytatott a Hivatal illetékes vezetőivel.

A felügyeleti eljárásban hozott határozat adatszolgáltatási és közzétételi kötelezettségek teljesítésére hívta fel az egyesületet, továbbá arra, hogy az elnökség gondoskodjon arról, hogy közgyűlések meghívóit és az előterjesztéseket a Hivatal képviselői részére is küldje el a tagság részére történő kiküldéssel egyidejűleg. A határozat a külföldi jogkezelő szervezetekkel kötött együttműködési megállapodások megkötésének határidejét 2015. június 30-ában határozta meg.

A határozat rendelkezést tartalmazott a kezelési költség meghatározására vonatkozóan, amellyel kapcsolatban a személyes egyeztetés alkalmával sikerült a MISZJE álláspontját ismertetni. A felosztási szabályzat közgyűlés elé terjesztett módosítása tartalmazza az indokolt kezelési költség meghatározására vonatkozó, a felügyeleti szervvel egyeztetett, szükséges módosításokat.

A külföldi jogkezelő szervezetekkel történő kapcsolatfelvétel, illetve a korábban megkezdett együttműködések folytatása érdekében az Iroda levélben fordult több európai PLR tevékenységet folytató jogkezelő szervezethez. A megkereséseinkre mindeddig érdemi válasz nem érkezett. Célunk, hogy az SZTNH által megadott határidőn belül legalább három szervezettel előkészítsük, illetve megkössük az együttműködési szerződéseket.

A MISZJE működésének bemutatása az adatok tükrében

8. Foglalkoztatás

Az alábbi táblázatban tájékoztatást adunk azzal kapcsolatban, hogy a beszámoló által tárgyalt időszakban a MISZJE milyen alkalmazotti struktúrában látta el a feladatát. A tájékoztatás kiterjed az alkalmazottak bérterhére, munkaidejére és a munkába állás kezdetére is.

A MISZJE munkatársai	Éves ráfordítás	Havi ráfordítás	Dolgozói bruttó bér	Dolgozói nettó bér	Heti óra	Munkaviszony kezdete / megszűnése
Jelenlegi munkatársak						
Csepregi János irodavezető	3 352 800 Ft	279 400 Ft	220 000 Ft	144 100 Ft	40	2014. szeptember 1.
Demeter Andrea, jogosultak felkutatása	2 895 600 Ft	241 300 Ft	190 000 Ft	124 450 Ft	40	2014. október 6.
Kollár Árpád igazgató, megbízási szerződéssel	5 668 080 Ft	472 340 Ft	380 000 Ft	267 140 Ft	40	2014. augusztus 8.
Dr. Kovács Zita, jogtanácsos, megbízási szerződéssel	2 004 600 Ft	167 050 Ft	130 000 Ft	85 150 Ft	8	2014. szeptember 15.
Veresné Székely Ágnes, asszisztens	1 219 200 Ft	101 600 Ft	80 000 Ft	56 000 Ft	20	2014. március 4.
Pogány Eszter, asszisztens	1 619 100 Ft	134 925 Ft	105 000 Ft	65 649 Ft	24	2015. március 3.
Tódor Szidónia, pénzügyes	3 777 900 Ft	314 825 Ft	245 000 Ft	160 475 Ft	40	2015. április 23.
Összesen	20 537 280 Ft	1 711 440 Ft	1 350 000 Ft	902 964 Ft		
Egykori munkatársak						
Telegdy Kriszta, asszisztens	1 848 000 Ft	154 000 Ft	120 000 Ft	78600 Ft	30	2012. november 1. - 2014. október 26.
Oszoliné Angyal, pénzügyes (KAM-CITY BT)			127 000 Ft	100 000 Ft		2014.október 31. - 2015. április 5.

9. Működési jellegű költségek

Az alábbi táblázat tájékoztató jelleggel a MISZJE szakmai, jogi és pénzügyi szempontból megfelelő minőségű működéséhez szükséges alapvető tervezett költségvetési tételeket tartalmazza. Ezek többsége folyamatosan fennáll (bérek, irodabérlet etc.), egy-egy tétel éves kiadást jelent (a könyvtárak által szolgáltatott adatok feldolgozása, szoftverfejlesztés a felkutatott jogosultak adatainak tárolásához, a velük történő szerződéskötéshez és a kifizetések előkészítéséhez, könyvvizsgálói díj), míg vannak természetesen egyszeri beruházási tételek, mint például a munkaeszközök (pl. számítógépek, íróasztalok etc.) beszerzése.

Jogcím	Tervezett éves kiadás	Havi kiadás	Megjegyzés
Honlapfejlesztés	80 000 Ft	(5 000 Ft)	Éves
Bérszámfejtés (jogdíjakhoz kapcsolódó)	1 800 000 Ft	150 000 Ft	Havi
Bérszámfejtés, könyvelés (általános működési költség)	360 000 Ft	30 000 Ft	Havi
Hirdetmények feladása	300 000 Ft	25 000 Ft	Havi
Informatikai karbantartás	120 000 Ft	10 000 Ft	Havi
Irodabérlet (a jelenlegi egyetlen iroda mérete nem megfelelő)	746 760 Ft	62 230 Ft	Havi
Papír, írószer	276 000 Ft	23 000 Ft	Havi
Postaköltség	432 000 Ft	36 000 Ft	Havi
Telefonvonalak és internet	720 000 Ft	60 000 Ft	Havi
Könyvtári állományok éves feldolgozása (adatbázis-kezelés)	600 000 Ft	(50 000 Ft)	Éves
Könyvvizsgálói díj	455 300 Ft	(41 275 Ft)	Éves
Rendszer- és szoftverfejlesztés	290 000 Ft	(24 166 Ft)	Éves
Informatikai és műszaki beszerzés	840 000 Ft	(70 000 Ft)	Egyszeri beruházás

10. A jogdíjfizetés közvetlen költségei

A következő táblázatban bemutatásra kerül, hogy a különböző összegű jogdíjak kifizetése milyen közvetlen kezelési költségeket von maga után. A közvetlen kezelési költségek teljesen függetlenek az iroda fenntartásához szükséges kiadásoktól, a foglalkoztatottak számától, bérétől, ezek egytől egyig olyan tételek, melyek mértéke, összege adott. Ezen költségek egy része fix mértékű, de változó összegű költség, mint például az egészségügyi hozzájárulás, melynek mértéke 27 százalék.

Míg például a bérszámfejtés vagy a postaköltség a jogdíj összegétől független, állandó összegű kiadás. A bérszámfejtés tételként 2 500 Ft, a postaköltség 2 ajánlott levél feladása esetén 900 Ft (2x450Ft). A jogdíjak bérszámfejtése kétféle konstrukcióban képzelhető el, mely a könyvelővel történő mindenkori megállapodás kérdése: egyrészt havi átalánydíjban, másrészt darabszámban.

Különböző összegű jogdíjakhoz tartozó közvetlen kezelési költségek					
Bruttó jogdíj összege	10 000 Ft	20 000 Ft	50 000 Ft	100 000 Ft	150 000 Ft
Közvetlen kezelési költség tételesen:					
EHO (27%)	2 700 Ft	5 400 Ft	13 500 Ft	27 000 Ft	40 500 Ft
Bank (0,2%+2X27 Ft)	74 Ft	94 Ft	154 Ft	254 Ft	354 Ft
Postaköltség (2 darab ajánlott küldemény)	900 Ft	900 Ft	900 Ft	900 Ft	900 Ft
Bérszámfejtés	2 500 Ft	2 500 Ft	2 500 Ft	2 500 Ft	2 500 Ft
Közvetlen kezelési költség összesen	6 174 Ft	8 894 Ft	17 054 Ft	30 654 Ft	44 254 Ft
Teljes kiadás	16 174 Ft	28 894 Ft	67 054 Ft	130 654 Ft	194 254 Ft

11. Az indokolt kezelési költség meghatározása

A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának rendes vizsgálata és a hivatallal folytatott tárgyalások következtében a felosztási szabályzat tervezetében az Szjt. szerinti indokolt kezelési költség fogalmat használjuk a továbbiakban, és azon belül határozzuk meg azt a maximum keretösszeget, amelyet a jogkezelési tevékenység folytatásával kapcsolatos (működési) kiadásokra fordíthat évente az egyesület. Az indokolt kezelési költség másik alkotóeleme jogdíjak kifizetésével összefüggő költségek köre (EHO, banki és bérszámfejtési költség, posta, amelyek közül az EHO és a banki költség a jogdíj összegével lineárisan emelkedik).

A működési költség jogdíjalapra vetített mértékének százalékban történő általános meghatározása kihívások elé állítja a jogkezelőt, mert az állam által költségvetési soron rögzített támogatás mértéke változik. Míg a 2012. évhez viszonyítva a jogdíjalap folyamatosan csökken, addig a kifizetett jogdíjak összege az iroda működésében bekövetkezett változásokat követően, azaz az utolsó 6 hónap tekintetében jelentős növekedést mutat. A csökkenő keretből fakadóan, az állandó,

a jogdíjak összegétől független elemeket (például bérszámfejtés, postaköltség) is tartalmazó, közvetlen kezelési költség aránya értelemszerűen növekedést mutat. A közvetlen kezelési költség tekintetében külön kezelendő tétel az EHO. Erre az adott évi jogdíjkeret meghatározásával azonos időben kell keretet elkülöníteni a kezelési költségek között, minden más kezelési költség pedig csak a fennmaradó keretre tervezhető. Ha a kezelési költségek keretét 30 000 000 Ft-ban maximáljuk, annak EHO-ra fordítandó hányada a költségvetési forrás alakulásától függően:

Törvényi keret	Felosztható jogdíjalap (Törvényi keret – 30 000 000)	Kifizethető jogdíjalap*	EHO (A kifizethető jogdíjalap 27 százaléka)	Kezelési költség EHO-ra elkülönítendő hányada
100 000 000 Ft	70 000 000 Ft	63 000 000 Ft	17 000 000	56%
80 000 000 Ft	50 000 000 Ft	45 000 000 Ft	12 150 000	40%
150 000 000 Ft	120 000 000 Ft	108 000 000 Ft	29 160 000	97%

*A felosztható jogdíjalap 90 százaléka, mivel a felosztható jogdíjalap 7 százaléka az NKA-hoz, 3 százaléka pedig a szociális alapba kerül.

12. A jogosultkutatás, szerződéskötés folyamata

Az alábbi táblázatban részletesen bemutatja, hogy egy jogosult megkeresése milyen lépéseket igényel, és ez átlagosan mennyi időt vesz igénybe. A jogosultak felkutatása pusztán az első lépés a jogosultak kifizetéséhez. Ezt követik az továbbiakban is vázolt munkafázisok. Az irodának ezen felül egyéb feladatokat is el kell látnia, a teljesség igénye nélkül ezek: szociális támogatások megítélése, folyósítása, a tagsággal való kapcsolattartás, jogosultakkal kapcsolatos hirdetések feladása, kérelmek adminisztrációja, bérszámfejtés, utalás, irodaszerek beszerzése, házi pénztár kezelése, könyvelővel való kapcsolattartás, elszámolások, beszámolók elkészítése, adatbázis kezelése, megfelelő informatikai háttér biztosítása, honlap üzemeltetése.

Egy jogosult jogdíja kifizetésének folyamata		
Munkafázis	Elemei	Időtartam

felkutatás (email/telefon megszerzése)	a keresés név alapján történik, sok esetben születési dátum nélkül. netes keresés, FB, kontaktszemélyek, kiadók/szerkesztőségek/szakmai szervezetek elérése stb., segítségével. minden kísérlet dokumentálásra kerül.	50 perc
szerző azonosítása	szül. dátum és publikációs lista ellenőrzése, jogdíjösszegek meghatározása	15 perc
megkeresés	email/levél megírása, elküldése, nyomtatása, lefűzése, iktatása, megkeresés adminisztrálása	20 perc
nyomon követés	1 hónap elteltével újabb megkereső email, ennek nyomtatása, iktatása stb.	15 perc
szerződéskötés	beérkező szerződés: adatellenőrzés, adatrögzítés, aláírás, szkennelés, iktatás, lefűzés, másodpéldány visszapostázása, ennek iktatása, igazolások ellenőrzése, stb.	30 perc
bérszámfejtés	bérszámfejtésre küldés, bérszámjegyzék és adóbevallás adatlapjának nyomtatása, mentése, aláírása, postázása, iktatása, az átvétel nyomon követése	30 perc
utalás	utalás, utalási adatok rögzítése	15 perc
egyéb felmerülő problémák	pl. illetőségi igazolás, jogutódlási kérdések, névrokonok, álnevek, téves adatok korrigálása	15 perc
Összesen		3 óra 10 perc

Az alábbi táblázatban éves összevetésben, munkaórára vetítve követhető a folyamat, modellezve, mintegy 600 jogosultra vonatkoztatva. A jogosultak száma ennél lényegesen nagyobb, több jogosultnak folyósít a jogkezelő jogdíjat és párhuzamosan több év jogosultjait kezeli egyszerre.

Jogosultak száma	Megjegyzés	Időtartam
1 JOGOSULT		190 perc
2,5 JOGOSULT	ha az ügyintéző semmi mással nem foglalkozik	475 perc=8óra=1 nap
50 JOGOSULT		20 NAP=1 HÓNAP
600 JOGOSULT	ha az ügyintézők napi 8 órában, havi 20 napon semmi mással nem foglalkoznak	12 HÓNAP

13. A jogdíjfolyósítás alakulása

A következő táblázatban megtekinthető, miként alakult a jogosultak kifizetése az utóbbi időszakban. A táblázat azt mutatja, hogyan növekedett időarányosan a jogdíjak kifizetésének hatékonysága. Egyben azt is mutatja, hogy a teljes jogosulti kör eléréséhez a fent is taglalt időigényes munkafázisok miatt az iroda kapacitásának növelésére van szükség, mely indokolja a működési költségek növelését.

	Jogdíj összege	Tételek száma
2013.05.30. - 2014.07.03 (13 hónap)		
Kifizetett jogdíj 2011. évi	7 813 566 Ft	364 db
Kifizetett jogdíj 2012. évi	600 000 Ft	6 db
összesen	8 413 566 Ft	370 db
2014. 07.04. - 2015.04.30. (10 hónap)		
Kifizetett jogdíj 2011. évi	362 001 Ft	12 db
Kifizetett jogdíj 2012. évi	4 882 834 Ft	197 db
Bérszámfejtés alatt, jogdíj 2011. évi	2 804 484 Ft	116 db
Bérszámfejtés alatt, jogdíj 2012. évi	3 744 153 Ft	251 db
összesen	11 793 472 Ft	576 db
további dokumentált megkeresések (kiértésítések) 2011. évi	896 020 Ft	2 130 db
további dokumentált megkeresések (kiértésítések) 2012. évi	584 511 Ft	2 130 db
további dokumentált megkeresések (kiértésítések) összesen	480 531 Ft	5 260 db
új szerződések száma 2014.07.04 - 2015.04.30		130 db

Az alábbi táblázatokban olvasható tájékoztatás a 2011. évi és a 2012. évi jogosulti listával kapcsolatban. A jogdíjak folyósításának mechanizmusát, a felosztási szabályzat terezt módosítását érdemes ezen adatok tükrében szemlélni. A felosztási szabályzatunk tervezett módosítása kapcsán gyakorlati tapasztalatainkra is támaszkodtunk, illetve modellszámításokat is végeztünk a korábbi évek adatainak felhasználásával. A táblázat jól mutatja, hogy miért nem érdemes 10 000 forint alatt tárolni a jogdíjakat, mivel így nagy mennyiségű, a gyakorlatban ki nem fizethető jogdíjat kell tárolni, elégséges azokat nyilvántartani

2011	Jogosultak száma	Jogdíjak összege
I. Jogosulti lista módosított költségvetés alapján	36600 fő	47 000 000 Ft
I/A, Kifizethető jogosultak	3.050 fő, jogutódokkal együtt 3.300 fő (megjegyzés: ebből 2.185 fő 10.000 Ft alatti jogdíjösszeg)	34 810 000 Ft
I/B, Ki nem fizethető jogosultak (a felosztási szabályzatban meghatározott kifizetési limit alá esik a jogdíj összege)	33550 fő	14 190 000 Ft
I/A bontása:		
Kifizetett, számféjtett jogosultak (2015.04.30-ig)	492 fő	10 980 051 Ft
Ki nem fizetett jogosultak	2558 fő	23 829 949 Ft

2012	Jogosultak száma	Jogdíjak összege
I. Jogosulti lista módosított költségvetés alapján	44030 fő	48 765 800 Ft
I/A, Kifizethető jogosultak	767 fő, jogutódokkal együtt 950 fő	17 400 000 Ft
I/B, Ki nem fizethető jogosultak (a felosztási szabályzatban meghatározott kifizetési limit alá esik a jogdíj összege)	43263 fő	25 900 000 Ft
I/A bontása:		
Kifizetett jogosultak (2015.04.30-ig)	454 fő	9 226 987 Ft
Ki nem fizetett jogosultak	496 fő	8 173 013 Ft

14. Szociális támogatások

Az Szjt. 89. § (8)-(11) bekezdésével összhangban a MISZJE 2013-tól kezdődően a felosztási szabályzata alapján a felosztható jogdíjak összegének 10%-át kulturális és szociális célokra fordítja. A szociális célú felhasználás érdekében a felosztható jogdíj 3%-át (10%-ának 30%-át) lehetősége van szociális támogatások formájában a rászoruló tagok között felosztani. A 2013. évi költségvetésben eltérő jogértelmezés miatt a ténylegesnél nagyobb szociális keret lett meghatározva, a túltervezést a 2014. évi költségvetés korigálta. Az eltérő jogértelmezésből fakadóan a 2013. és 2014. évi költségvetésben rendelkezésre álló keretnél több szociális támogatást folyósított a jogkezelő, összességében 7. 904. 000 forintot. A tényleges túlfizetést a 2015. évi költségvetés korigálja. A következő szociális támogatási pályázat meghirdetése

2016-ban várható, hiszen a 2015. évi költségvetés terhére már 2014 év végén döntést hozott az elnökség.

A MISZJE elnöksége 2013-ben és 2014-ben a következő döntéseket hozta a szociális támogatásokkal kapcsolatban. A szociális támogatásokat a rászoruló, igényt bejelentő tagok számára folyósítottuk. Minden esetben szociális felhívást intéztünk a tagság felé. Eseti szociális kerettel a MISZJE nem rendelkezik, a tagoktól érkezett jelzések alapján érdemes megfontolni az eseti szociális keret létrehozását. A megítélt összegeket minden esetben igyekeztünk mihamarabb folyósítani a rászorulóknak számára.

Szociális támogatás kiírása	2013	2014 - 1	2014 - 2
Bizottsági ülés időpontja:	2013.12.10	2014.09.09	2014.12.03
Támogatásban részesült tagok száma:	18 fő	42 fő	25 fő
A támogatás bruttó összege:	3 000 000 Ft	3 000 000 Ft	1 904 000 Ft
Kiutalt bruttó összeg:	1 138 000 Ft	2 958 000 Ft	1 903 995 Ft
Utalások dátuma:	2014. 01.07-14	2014.09.25	2014.12.17

A MISZJE jogkezelői tevékenységéhez kapcsolódó intézkedési terv bemutatása

15. A felosztási szabályzat

Miként a kifizetési adatok is mutatják, szükségessé vált a felosztási szabályzat ésszerű módosítása, ennek tervezetét a taggyűlés elé bocsájtjuk. Az alsó kifizetési határt továbbra is 10. 000 forintban határozzuk meg, a felső határt azonban gazdaságossági okokból 250. 000 forintra emeljük. Terveink szerint a 10. 000 forint alá eső jogdíjak összegét a jövőben nem tároljuk (ugyanakkor továbbra is nyilvántartjuk) és a 250. 000 forint fölé eső jogdíjakkal együtt felosztjuk az adott év jogosultjai között. A változások eredményeképpen a jövőben nem tárolunk évente 20-25 millió forintot a kifizetés valódi reménye nélkül. Az új felosztási szabályzatot terveink szerint annak elfogadása után először a még fel nem osztott, 2013. évi kölcsönzési adatok alapján felosztásra kerülő jogdíjakra alkalmazzuk. A 10. 000 forintot el nem érő jogdíjak tárolásának megszüntetésével kapcsolatos rendelkezést a 2012-es kölcsönzési adatok alapján már felosztott jogdíjalapra is vonatkoztatjuk, erről az átmeneti rendelkezésben határozunk. A 2012-es kölcsönzési adatok alapján felosztott jogdíjak közül a 10. 000 forint alá eső jogdíjakat a következő még fel nem osztott, 2013. évi kölcsönzési adatok alapján felosztásra kerülő jogdíjalapba csoportosítjuk át. Erről szintén a taggyűlés elé terjesztett felosztási szabályzat átmeneti rendelkezései határoznak. A 2012. évi kölcsönzési adatok alapján felosztott jogdíjak jogosultjai, valamint az azt követő évek jogosultjai számára a megnövelt tartalékalap szolgál biztosítékkal, hogy a felosztási szabályzatban foglalt feltételek teljesülése esetén hozzájuthassanak jogdíjukhoz. Az új felosztási szabályzat elfogadásának esetén sem esnek el tehát jogdíjuktól azon jogosultak, akinek 10. 000 forint összeghatár alatti jogdíjuk keletkezett, és a következő évek jogdíjaival együtt öt éven belül elérik a 10. 000 forint kifizetési határt.

16. A tartalékalap

Az új felosztási szabályzat elfogadása és 2012. évi költségvetési támogatásban biztosított jogdíjak EMMI-felé történő elszámolásának esetén szükség lesz a tartalékalap megnövelésére a fent vázolt okokból. Így azon jogosultak sem veszítik el jogdíjukat, akiknek éves göngyölítésben jogdíjösszegük eléri az aktuális kifizetési limitet.

17. A 2011. évi kölcsönzési adatok alapján felosztott jogdíjak

A ki nem fizetett jogdíjakat 2015.05.31-ig függőszámlán tartjuk, addig az időpontig a függőszámláról még történik kifizetés, amennyiben a jogosult felkutatásra kerül. A maradványösszegekkel 2015. 06.30-ig van módunk elszámolni az EMMI felé, ennek előkészítése folyamatban van. Az EMMI-vel történt egyeztetés szerint a ki nem fizetett jogdíjak és azok kezelési költségei nem vesznek el a jogosultak számára, azt az elszámolás elfogadása után a MISZJE érvényes felosztási szabályzata szerint a következő évi fel nem osztott jogdíjalapba csoportosítjuk át, újra felosztjuk és kifizetjük a jogosultaknak. Ez az elszámolás elfogadása után várhatóan a 2014. évi kölcsönzési adatok alapján felosztandó jogdíjalap lesz. Azon jogosultakat, akik a 2011. évi kölcsönzési adatok alapján fennálló jogosultságukat is figyelembe véve a jövőben elérik az aktuális kifizetési limitet, a megnövelt tartalékalapból fizetjük ki. Így egyetlen jogosult sem veszti el jogosultságát a fennmaradó összegek újrafelosztásával.

18. A 2012. évi kölcsönzési adatok alapján felosztott jogdíjak

2015. június 11-gyel jár le a felkutatás éve, a felkutatás lezárása vezetői hatáskör, a lezárás időpontjáról még nem született döntés, mivel a felkutatás és a jogdíjfolyósítás jelenleg is folyik. A MISZJE minden jogosult felkutatására kísérletet tesz, ezt követően helyezi függő számlára a ki nem fizetett jogdíjakat. A felosztási szabályzat tervezett átmeneti rendelkezései szerint a 10.000 forint alatti, gazdaságosan ki nem fizethető összegeket a felosztási szabályzat módosításainak elfogadása után átcsoportosítjuk a 2013. évi kölcsönzések alapján felosztandó jogdíjalapba. Azokat a jogosultakat, akiknek az évenként összegződő jogdíjai elérik a 10. 000 forintos kifizetési limitet, a megnövelt tartalékalapból fizetjük ki. Mindez biztosítékot jelent arra, hogy egyetlen jogosult sem esik el a neki járó, már felosztott jogdíjától.

19. A 2013. évi kölcsönzési adatok alapján felosztandó jogdíjak

A kifizetések kezdete az érvényes felosztási szabályzat vonatkozó pontjainak értelmében 2015. július 8. A 2013-as jogdíjalap felosztását legkésőbb a jelzett időpontig kell megtenni, ezt követően meg kell kezdeni a kifizetéseket. A 2013. évi jogdíjalap felosztása az új felosztási szabályzat

elfogadása, és a MISZJE 2015. évi költségvetési számainak véglegesítése után történik meg. A jogdíjakat a 2014. évi költségvetési támogatás terhére folyósítjuk, melynek utolsó részletét is átutalta már a MISZJE felé az Országos Széchényi Könyvtár.

20. A 2014. évi kölcsönzési adatok alapján felosztandó jogdíjak

A jogdíjak felosztása 2016. évben fog megtörténni, az így meghatározásra kerülő jogdíjakat a 2015. évi költségvetési támogatás terhére kezdjük el folyósítani a 2016. évben, a támogatás megérkezését követően.

21. A 2015. évi költségvetés

A taggyűlés elé terjesztett felosztási szabályzat átmeneti rendelkezései szerint a 2012. évi kölcsönzési adatok alapján felosztott jogdíjalap 10. 000 forint alá eső jogdíjait nem tároljuk tovább (azonban továbbra is nyilvántartjuk), azokat a következő még fel nem osztott, a 2013. évi kölcsönzési adatok alapján felosztásra kerülő jogdíjalapba csoportosítjuk át. A 2015-ös költségvetés tervezése felelősen csak a taggyűlés döntésének ismeretében lehetséges, a 2015. évben rendelkezésünkre álló pontos keretösszeg csak ekkor válik véglegessé. A felosztási szabályzat tervezett módosításai egyeztetés alatt állnak a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalával, az egyeztetés lezárását is megvártuk a 2015-ös költségvetés tervezésével. Részletes költségvetést elfogadásra ezen okok miatt nem terjesztünk a felosztási szabályzat módosításaival egy időben a taggyűlés elé. A felosztási szabályzat módosításaival kapcsolatos döntés után a taggyűlésnek módjában áll majd kijelölni egy újabb, a MISZJE költségvetéséről határozó taggyűlés időpontját.

Budapest, 2015. május 05.

Kollár Árpád s. k.